

THE GERMAN CULTURAL INSTITUTE

Branch of the Goethe-Institut

presents

RAINER VON ZASTROW

Piano

and

THE PRO MUSICA STRING ORCHESTRA

Bangkok • AUA Auditorium

11th January, 1966

THE PRO MUSICA STRING ORCHESTRA

Conductor: Phillip Wood

1st Violin

M.L. Usni Pramoj
Phairoj Duriyankasetha
Smaisart Snidvongs
Pojana Nagavachara
Rabin B. Silpa
Suwan Vichairatana

2nd Violin

Cherd Hutavathana
Praxum Pittisanti
Thawat Phairoj
Suthin Srinarong
R. Koetting

Viola

Narong Maneekhao
Mit Pramuanvorachat
Duncan MacIntosh
Prasert Chongrungruang

Violoncello

Prof. Kamtorn Snidvongs
Aree Sukagesa
Prachuab Bhandhumachinda

Doublebass

Kamnoon Somyavongsasuk

Clarinet

Peter Goldberg

PROGRAMME

FRANZ SCHUBERT • 1797 — 1828

Impromptu in B Flat Major, opus 142

Impromptu in E Flat Major, opus 90

ฟรานซ์ ชูแบร์ต เกิดที่กรุงเวียนนาเมื่อปี ค.ศ. ๑๗๙๗ เป็นคีตกวีที่สำคัญในชกของการดนตรีที่เรียกกันว่า "ยุคโรแมนติก" (ราวๆ ค.ศ. ๑๘๐๐-๑๘๕๐) ท่านผู้นี้เจริญรอยตามเบโทเฟินคีตกวีรุ่นพี่ในยุคคลาสสิก ในการแต่งบทบรรเลงต่างๆ (ที่รู้จักกันดีคือบทบรรเลงสำหรับมหาดุริยางค์ "Unfinished Symphony" ซึ่งแต่งค้างไว้ไม่ได้ต่อให้จบ) และยังสามารถแต่งบทเพลงขับร้องจากบทกวีนิพนธ์ภาษาเยอรมันไว้อีกหลายร้อยบท บทเพลงขับร้องและบทบรรเลงด้วยเปียโนสั้น ๆ เหล่านี้เอง ที่เป็นสัญลักษณ์ของยุคโรแมนติกซึ่งคีตกวีอื่นๆเจริญรอยตาม ตลอดชีวิตอันก่อนข้างจะสั้นของชูแบร์ตต้องฟันฝ่าอุปสรรคความอดกักขาดแคลนเงิน ไม่มีแม่แต่เปียโนสักหลังเดียว ต้องอาศัยเปียโนตามบ้านเพื่อนฝูงทำงานประพันธ์บทเพลงซึ่งขายเป็น "กีโด้" อยู่โดยตลอด แต่ชูแบร์ตก็มีความสุขอยู่กับมิตรสหาย "ไต้แห่ง" ซึ่งมีทั้งจินตกวีนักกลิต นักฝันสร้างสรรกับบทเพลงอมตะเหล่านี้ให้แก่มนุษยชาตินี้ยมนกันจนตราบเท่าทุกวันนี้ เพลงสั้น ๆ ๒ บทที่จะบรรเลงประเดิมนั้นเรียกว่า "แอมไพร์อิมปต์" (ภาษาฝรั่งเศสแปลตรงตามตัวว่า "ด้น" หรือแต่งเอาโดยปัจจุบันทันด่วน แต่ที่จริงหมายถึงเพลงสั้นๆที่แต่ง "สำรอง" ไว้ใช้บรรเลงแทรกหรือแถมในรายการบรรเลง) เป็นผลงาน (opus) ที่ ๑๔๒ และ ที่ ๙๐ ของคีตกวีผู้นี้.

LUDWIG VAN BEETHOVEN • 1770 — 1827

Sonata No 8 in C Minor, opus 13: Pathetique

Grave — Allegro di molto e con brio • Adagio cantabile •

Rondo: Allegro

ลูดวิก ฟาน เบโทเฟิน เกิดที่กรุงบอนนประเทศเยอรมนี เป็นคีตกวีที่สำคัญที่สุดท่านหนึ่งในการดนตรีของฝรั่งเศส ในวัยหนุ่มและในบั้นปลายของชีวิตเกิดทุพพลภาพหนวกสนิทซึ่งเป็นอุปสรรคร้ายแรงอย่างยิ่งในชีวิตการทำงานของนักดนตรี แต่ด้วยความมานะและอัจฉริยสมบัติท่านผู้นี้สามารถร้อยกรองบทเพลงอันไพเราะลึกซึ้งสืบต่อไปโดยมิได้ท้อถอย บทบรรเลง “โซนาต้า” สำหรับเปียโนบั้นต้นเป็นผลงานที่ ๑๓ แต่งขึ้นเมื่อปี ค.ศ. ๑๗๘๕ (โซนาต้าเกือบบทบรรเลงแบบฉบับของฝรั่งเศสซึ่งประกอบด้วยลีลาต่างๆ ๓ หรือ ๔ ตอนด้วยกัน บรรเลงต่อเนื่องกันไปคล้าย “เพลงเถา” คลาสสิกของศิลปการดนตรีไทยเรา) ลีลาแรก เริ่มด้วยอารมณ์รันทดซ้ำเนิบนาบนำไปก่อน (โซนาต้าบั้นต้นจึงได้รับฉายาว่า “ปาเตติก” ซึ่งแปลว่าโศรกเศร้า) แล้วจึงตามด้วยลีลาที่รวดเร็วหักหาญ (กราว = ซ้ำอย่างเดินตามขบวนศพ อะเลโกร์ คี มอลโต = เร็วอย่างยิ่ง) ลีลาที่สอง (อะด้าคิโอ กานตาบิเล่) ซ้ำเนิบนาบ แต่บรรเลงอย่างโอดกรวนุ ประหนึ่งเสียงขบร้อง ส่งท้ายด้วยลีลาที่สาม รวดเร็วในแบบของฉันทลักษณ์ที่นิยมแต่งขึ้นส่งท้ายเพลงเถา เรียกว่า “ร็อนโด” (แปลว่า “วน” หรือ “ย้อน”) โดยบรรเลงทำนองเอกนำไปก่อนแล้วบรรเลงทำนองอื่นๆ แต่ทำนองเอกนี้จะวนหรือย้อนมาให้ได้ขึ้นสลับกับทำนองอื่นๆ ตลอดไปจนกระทั่งจบลีลา.

FREDERIC CHOPIN • 1810 — 1849

Impromptu in F Sharp Major, opus 36

3 Etudes in F Minor, opus posthumous

in A Flat Major, opus posthumous

in C Minor, opus 10: Revolutionary

Ballade in G Minor, opus 23

เฟรเดริก ฟร็องซัว โชแปง เกิดที่ตำบลเชล่าซอว่า ประเทศโปแลนด์แต่ได้ลี้ภัยทางการเมืองออกไปพำนักอยู่ในฝรั่งเศสตั้งแต่นั้นมา โชแปงเป็นนักเปียโนนามกระเดื่องที่สุดท่านหนึ่งในคริสต์ศตวรรษที่ ๑๙ กล่าวกันว่าเป็นผู้ที่นำเอากลเม็ดเทคนิคการคิดเปียโนมาดัดแปลงปฏิรูปเสียใหม่โดยสิ้นเชิง แบบฝึกหัดทางเทคนิค (“เอทุดซ์”) ซึ่งโชแปงแต่งขึ้นเป็นเพลงสั้นๆ แต่เต็มไปด้วยกลเม็ดพลิกแพลงจึงเป็นที่นิยมศึกษากันอย่างกว้างขวางในหมู่นักเปียโนและนักฟังบทบรรเลงด้วยเปียโน อาจารย์รายเนอ ฟอน ซัสโตร จะได้บรรเลงแบบฝึกหัด “เอทุดซ์” เช่นนี้ ๓ บทด้วยกัน ๒ บทแรก จัดพิมพ์จำหน่ายแพร่หลายภายหลังที่ท่านโชแปงถึงแก่กรรมไปแล้ว (โอบัส ทัชทอมซ งานที่พิมพ์ขึ้นภายหลังที่ผู้แต่งตายไปแล้ว) ส่วนเพลงที่ ๓ เป็นแบบฝึกหัดบทหนึ่งในหลายบทที่จัดพิมพ์รวมกันเป็นผลงานที่ ๑๐ มีฉายาว่า “เรโวลูชันนารี” เพราะแทรกด้วยกลเม็ดพลิกแพลงปฏิรูปเทคนิคทางการคิดเปียโนในสมัยนั้นอย่างยิ่ง บทบรรเลงสุดท้ายของครั้งแรกนี้เป็นเพลงเอกอีกเพลงหนึ่งของโชแปง เรียกว่า “บัลลาด” ซึ่งตามรากศัพท์หมายถึงการพ้อน ประกอบการขับลำนำเล่าเป็นนิยาย แต่ในที่นี้โชแปงขอยืมศัพท์คำนี้มาใช้เป็นชื่อลักษณะบทบรรเลงด้วยเปียโนพรรณารมณ์ต่าง ๆ ต่อเนื่องกันไป.

KARL DITTERS VON DITTERSDÖRF • 1739 — 1799

Cembalo Concerto in A Major

Allegro molto • Larghetto • Rondo: Allegretto

กาล คีตเตอส์ ฟอน คีตเตอส์ดอร์ฟ เข้มกักตัวชาวออสเตรียที่เคยมียุมนิยมกันอย่างยิ่งในยุคคลาสิค (ราวๆ ค.ศ. ๑๗๕๐—๑๘๐๐) แต่ที่เสื่อมความนิยมไปหลายสิบปีจึงได้มีผู้นำเอาบทเพลงของเขามาตีพิมพ์เพิ่มเติมให้นักดนตรีนำมาทดลองเล่นกันแก้ขัดอีก “คอนแชร์โต” ที่จะนำมาบรรเลงในคืนนี้เป็นลักษณะบทเพลงแบบฉบับอีกลักษณะหนึ่งซึ่งกักตัวนิยมแต่ขึ้นเพื่อให้นักดนตรีเอกบรรเลงทำนองหลัก “ประชัน” กับวงดนตรีออร์เคสตราบทคอนแชร์โตนี้มักจะมี ๓ ตอนหรือ ๓ ลีลา เริ่มด้วย ลีลาที่รวดเร็ว สลับด้วยช้า แล้วจบลงท้ายด้วยฉันทลักษณ์แบบ “รอนโด” ด้วยลีลาที่รวดเร็ว หลังจากที้อาจารย์ ฟอน ชัสโตร ได้เดินทางมาร่วมฝึกซ้อมและบรรเลงกับวงสมักรเล่นฝีมือ “จับฉ่าย” ของเราเมื่อวันที่ ๒๐ ธันวาคมที่แล้วมา เราก็นึกกันว่าท่านจะเข็ดหลาบไม่กล้าลดตัวมา “ล้ม” กับเร่อีกต่อไป แต่ก็ไม่ได้เข็ดกลับชวนอาษาเล่นร่วมกับเร่อีกครั้งหนึ่งนับว่าเป็นเกียรติมาก จึงได้เลือกเอาบทคอนแชร์โตบทนี้ซึ่งมีโน้ตเพลงอยู่แล้วในห้องสมุดอนาถาของเรามาบรรเลง เพื่อสาธิตบทบรรเลงลักษณะนี้ให้ท่านผู้ที่สนใจได้ฟัง ตามธรรมเนียมบทเพลงลักษณะนี้แต่ละลีลา ผู้ประพันธ์มักเว้นที่ว่างตอนใกล้ๆ จะ “ออกลูกหมัด” ให้วงเครื่องสายหยุดบรรเลงรอให้นักดนตรีแนวเอก ปล่อยลวดลายได้ตามใจชอบสักพักหนึ่งแล้วจึงรับพร้อมกันจนกระทั่งจบลีลานั้น “ช่องว่าง” นี้ศัพท์ดนตรีเรียกว่า “กาเดินซ่า” (cadenza).

H.R.H. PRINCE NARIS • 1863 — 1941

Kamen Sai Yoke, Transcription for Strings by

M.L. Usni Pramoj

เพื่อที่จะบรรเลงเพลงคลาสิคของท่านไม้ดี่สาทในลักษณะคอนแชร์โตอีกบทหนึ่งเป็นการสั่งทำรายการต่อจากคอนแชร์โตของคีตเตอส์ดอร์ฟเราจะต้องเพิ่มแนวบรรเลงอีกสองแนวคือแนวซอวิโอล่าและแนวปี่กลารีนี่ดซึ่งขึ้นมาแข่งรอเวลาบรรเลงอยู่ด้วยความกระหาย เราชาวไทยซึ่งเป็นที่รักชาตินิยมจึงขออัญเชิญท่านองเพลงคลาสิคของสมเด็จพระนาริส ๑ ซึ่งอาจารย์ ม.ล. อัสนี ปราโมช ได้เขียนแนวบรรเลงเสียให้เหมาะกับวงเครื่องสายคลาสิคของฝรั่ง มาบรรเลงสลับเป็นรายการสั้นๆ หวังว่าคงเป็นที่พอใจสำหรับท่านผู้ฟัง.

WOLFGANG AMADEUS MOZART • 1756 — 1791

Piano Concerto No 12 in A Major, K.V. 414

Allegro • Andante • Allegretto

โวลฟแกง อมาเดอุส โมัตสาร์ท กวีตกรอัจฉริยะชาวออสเตรียในยุคคลาสสิกผู้ยิ่งใหญ่ผู้หนึ่งประพันธ์บทเพลงลักษณะต่างๆ ไว้มากมายก่ายกอง โดยที่สามารถแต่งได้คล่องแคล่วรวดเร็วไพเราะลึกซึ้งยิ่งนัก จนต้องรื้อนถึงศาสตราจารย์เกอเซิลนักประวัติศาสตร์ศิลป์คนตรีต้องค้นคว้ารวบรวมเรียงลำดับเพลงที่โมัตสาร์ทแต่งก่อนแต่งหลังทำเป็นบัญชีไว้ ฉะนั้น เมื่อกล่าวถึงบทเพลงของโมัตสาร์ทจึงต้องอ้างว่าเป็นเพลงที่ทำได้ตามบัญชีของเกอเซิลด้วย. ก็อนแซโตบัทท์ที่ ๑๒ นี้เป็นผลงานที่ ๔๑๔ ของโมัตสาร์ทที่ปรากฏอยู่ในบัญชีของเกอเซิล แต่งขึ้นให้เปียโนบรรเลงประชันกับวงเครื่องสายและประกอบด้วยบีโอบี ๒ เลา แต่ในระหว่างที่เตรียมการฝึกหัดศึกษาเพลงบทนี้เมื่อ ๒ เดือนมาแล้ว ปรากฏว่ามีสมาชิกหน้าใหม่มาร่วมกับเราก็คือหนึ่งท่านเป็นนักเคมีจากมหาวิทยาลัยลอนดอนชื่อคุณบ็อบบี้เตอร์ โกลด์เบ็ก ท่านผู้นี้ถนัดเป่าบีคลาริเน็ตและร่าร้องที่จะร่วมกับเราจนตัวสั้น อาจารย์ฟลิปป์วูดซึ่งสอนวิชาทางภาคทฤษฎีระดับปริญญาอยู่ที่คณะครุศาสตร์และทำหน้าที่เป็นวาทยกรจำเป็นของเราจึงจัดคำสั่งท่านโมัตสาร์ทแปลงแนวบีโอบีทั้งสองแนวเสียให้เหมาะสำหรับบีคลาริเน็ตให้คุณบ็อบบี้เตอร์ได้มีโอกาสเข้าร่วมกับคุณสมบุรณ์จากวงดุริยางค์ราชนาวิ.

บริการจากห้องสมุดดนตรีพระราชทาน

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

SATHĀBHAN WATHANATHAM GERMAN •
DEUTSCHES KULTURINSTITUT

THE GERMAN CULTURAL INSTITUTE BANGKOK offers the following services:

- gives information on institutions, publications, science, fine arts, music, and courses of study in Western Germany
- enrolls students for language courses at the Goethe-Institut in Munich
- sends Thais studying in Germany a variety of informations
- supplies addresses of pen friends
- maintains a library of books, newspapers and magazines in German and English
- lends sheet music, grammophone records, cultural and documentary films
- holds film shows
- organizes courses in the German and Thai language, on German classical music (in Thai), and in singing for Thais
- arranges lectures in German, Thai and English
- arranges exhibitions
- arranges and sponsors concerts

THE PRO MUSICA STRING ORCHESTRA would be happy to meet any instrumentalists interested in playing with them. Such musicians could make contact with the orchestra through the German Cultural Institute, 102/1, Phra Athit Road, Tel. 22487. Rehearsals are held at the Institute regularly on Tuesdays at 8.00 p.m.